

6 Plánování jezírka

- 7 Ekologické zahrady vracejí kus přírody
- 7 Ekologické ostrůvky napomáhají přežití ohrožených druhů
- 8 Správné plánování vodních ploch v zahradě
- 10 Principy plánování a obecné předpisy

Materiály pro stavbu jezírek

- 13 Vodní zahrady s hotovými nádržemi
- 13 Prefabrikovaná jezírka nejrůznějších tvarů
- 14 Trvanlivé a vůči povětrnostním vlivům odolné fólie
- 17 Podklad a zpevnění břehů

Správné zabudování hotových jezírek

- 20 Výběr vhodného hotového jezírka
- 21 Výkop a uložení hotového jezírka do jámy
- 23 Velké hotové jezírko s obsahem kolem šesti metrů krychlových
- 28 Prefabrikované jezírko navazující přímo na terasu

Individuálně vytvořené fóliové jezírko

- 30 Výpočet spotřeby materiálu, výkop a vyložení fólií
- 36 Fóliové jezírko s dřevěnou terasou
- 39 Vlastnoručně odlitý mlynský kámen
- 40 Nadzemní jezírko

Vodní zahrada s dřevěnými terasami

- 42 Vybudování teras s nadzemním jezírkem
- 48 Pergola s vestavěnými lavicemi jako vyvýšené posezení

Zakládání potůčku a vodopádů

- 50 Koryto potůčku z přeplátované fólie

56 Kvalita vody

- 57 Kontrola vody po prvním napuštění jezírka
- 57 Občasné přezkoušení hodnoty pH dešťové vody
- 58 Živiny, obsah kyslíku a teplota

Rostliny pro zahradní jezírko

- 60 Půdní základ zdravého zahradního jezírka
- 61 Rostlinný substrát – koupený nebo vlastnoručně namíchaný
- 64 Kde se dostanou rostliny pro zahradní jezírko?
- 64 Rostliny pro různé vodní zóny
- 66 Rostliny pro vlhkou zónu zahradního jezírka
- 67 Rostliny pro bahenní zónu a zónu mělké vody
- 68 Rostliny pro oblast hluboké vody

Fauna

70 zahradního jezírka

- 72 Ryby – ano, či ne?
- 73 Ryby pro zahradní jezírka
- 75 Obojživelníci
- 75 Měkkýši
- 75 Hmyz u zahradního jezírka a v něm

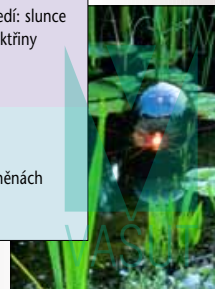
Technika

76 u zahradního jezírka

- 77 Smysluplná technická pomoc přírodě
- 78 Osvědčená technika pro zahradní nádrže
- 80 Dekorativní vodní hříčky a fontány
- 82 Rybníční filtry podporují samočisticí schopnost
- 84 Provdušňování jezírka zvyšuje obsah kyslíku ve vodě
- 85 Chraňme životní prostředí: slunce jako bezplatný zdroj elektřiny
- 87 Osvětlení jezírka
- 89 Elektřina v zahradě

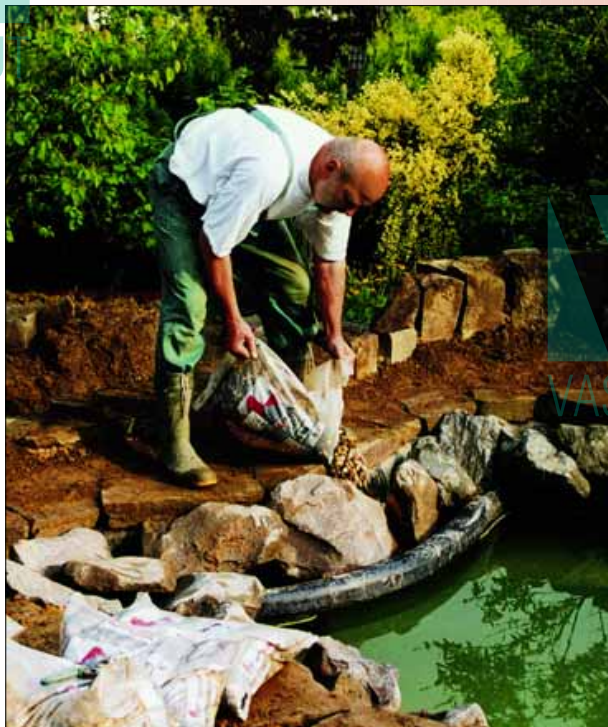
90 Péče o jezírko

- 91 Kontrola a péče
- 93 Důležitá opatření při změnách ročních období
- 94 Rejstřík

Materiály pro stavbu jezírek

Zatímco dříve se jezírka často betonovala, nebo se přímo na místě zhotovovala ze sklolaminátu, pracuje se dnes většinou se speciálními fóliemi, odolnými vůči vlivům prostředí, nebo s hotovými nádržemi.

Vodní zahrady s hotovými nádržemi

Třebaže se všechny publikace o svépomocné výstavbě zahradních jezírek stále zabývají betonem, sklolamináty a také jílem nebo hlinou k utěsnění nádrže, musíme dnes konstatovat, že existují vlastně jen dvě skutečně smysluplné a schůdné stavební metody: zapuštění hotové nádoby nebo nádrže a vyložení jámy pro jezírko speciální fólií.

V zahrádkách s omezenými prostorovými možnostmi můžete vytvořit malou jezerní krajinu, zapustíte-li do země jednu nebo celou skupinu kulatých nebo hranatých nádob na maltu z PVC. Takové nádoby dostanete asi za 300 korun v každém hobbymarketu. Z plastové nádoby si můžete vytvořit vodní minizahrádku třeba i na balkoně nebo na terase.

Prefabrikovaná jezírka nejrůznějších tvarů

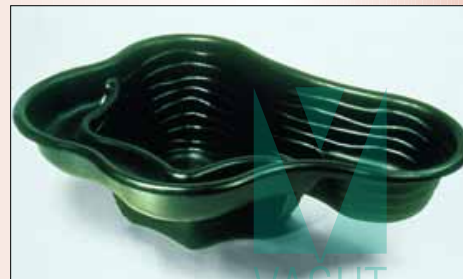
Hotová jezírka k zapuštění jsou ideální pro malé vodní zahrady. Pevná vana se prostě vsadí do dolíku odpovídajícího tvaru nádrže, a pak se pečlivě obype pískem. Čím jsou takové prefabrikované prvky větší, tím je obtížnější je dobře zapustit, tak aby při zasypávání nevznikaly prázdné dutiny.

Hotové nádrže jsou většinou z polyethylenu. Kromě toho se prodávají také hotová jezírka z polyesterových sklolaminátů. Existují dokonce i prvky, které je možné vzájemně seřobovat do větších skupin, jako například jezírko

Prefabrikované nádrže

Ideální pro stavbu menších zahradních jezírek jsou hotové nádrže ze stabilních plastických hmot, které se musí jen zasadit do odpovídající předem připravené jámy. Nahoře vidíme vzor s popiskovaným okrajem. Nádrž vlevo má speciální prohlubeň pro nasazení biofiltru. Dole je standardní nádrž z polyuretanu.

Fóliové jezírko s dřevěnou terasou

Jezírko přinese do vaší zahrady změnu.

Aby bylo možné co nejlépe pozorovat život v jezírku, měla by být vodní plocha přímo přístupná z terasy nebo zahradního mola.

Jezírko na dolním obrázku muselo být umístěno v malé vzdálenosti od domu. Aby se z něj přesto stalo centrum volného času tráveného v zahradě, byla hned vedle něj vybudována dřevěná terasa, částečně vyčnívající nad vodní plochu.

Pracovní postup

1 Nejdřív byl tvar jezírka vytyčen dřevěnými kolíky a přesný průběh okraje vyznačen pilinami. Pak proběhl výkop bagrem.

V průběhu zemních prací, na které byl nasazen malý vypůjčený bagr, byly vedle jámy pro jezírko vylyty základové pásy pro dřevěnou terasu. Tři betonové pásy, sahající až do nezamrzající hloubky, leží příčně před jámou tak, aby podložní trámy (polštáře) terasy mohly po uchycení asi o metr přečnívat přes okraj jezírka nad vodní hladinu.

Asi 8 m dlouhá a 4 m široká jáma jezírka byla na jednom konci upravena pro instalování mlýnského kamene jako vodní dekorace. V hloubce 50 cm tu byla vytvořena rovná plocha, stabilizovaná 15 cm silnou vrstvou betonu. Při použití masivního mlýnského kola přece jen tlačí na kameny, sloužící jako podklad na dně jezírka, pořádná váha. Jak si takový mlýnský kámen vlastnoručně vyrobit, bude vysvětleno na straně 39.

Vlastní vybudování jezírka bylo provedeno podle už známých zásad s geotextilií jako podkladem a 1 mm silnou fólií z PVC. Pro úpravu běhů byly použity velké oblázky.

Jako materiál pro dřevěné molo byl použit vůči povětrnosti odolný americký červený cedr. Toto dřevo nepotřebuje žádnou impregnaci a také žádný ochranný nátěr, a přesto vydrží za každého počasí několik desítek let. K přišroubování palubních fošen k podkladu by měly být použity nerezové šrouby z ušlechtilé oceli, aby dřevo časem nehyzdily ošklivé rezavé skvrny.

Pro malé děti může být takováto úprava zahrady nebezpečná. Vlastník musí pozemek společlivě ohradit.

2 Při vytváření odstupňovaných rostlinných zón došlo na ruční práci. Důležité je, aby později vzniklo dostatečně velké pásmo mělké vody.

3 K zafixování dřevěných hranolů, sloužících jako bednění, se mezi ně zatloučou na koncích výkopů zašpičatělá prkna v šířce základů.

VASU

VASU

Pokud použijete hotový namíchaný substrát pro vodní rostliny z odborné prodejny pro zahrádkáře, můžete přidáním písku nebo štěrku udělat směs ještě trochu chudší.

Rákos, travy a jiné vodní rostliny, které potřebujete ve větším množství, můžete často dostat od vlastníků jezírek, kteří chtějí svoji vodní nádrž prosvětlit.

Rostliny, které nestojí ve speciálních koších se musí upevnit štěrkem, aby nevyplavaly. Potřebné živiny si berou z vody.

Tady byla hned u břehu založena skalka. Důležité: Živinami bohatá půda se nesmí nechat splavovat do jezírka.

zbytků. Nakonec voda začne zahňávat. Zbývá jedině jezírko úplně zlikvidovat a založit znovu.

Většina rostlin roste nejlépe v chudém rostlinném substrátu. Živiny potřebné ke zdravému růstu dostávají v první řadě z vody a ne ze dna jezírka popř. ze substrátu v osazených koších.

Zóna hluboké vody v zahradním jezírku nepotřebuje vůbec žádný půdní podklad. Lekniny a ponořené rostliny se sázejí do košů a v nich se umísťují přímo na fólii. V případě jezírka s ozdobnými rybkami je účelné pokrýt dno vrstvou praného štěrku.

Tak se zabrání tomu, aby rybky stále ryly na dně se usazující kal. Hrubý štěrk kromě toho vytváří dutiny, které představují ideální úkryt pro mnoho drobných živočichů. Mimo to štěrk zvětšuje povrch pro usazeniny, které se vyskytují i na dně zdravého jezírka. Mikroorganismy mohou pak tyto organické látky lépe rozkládat. Nedochozí tedy k tvorbě zahňavajícího bahna. Místo něj pak vznikají minerální látky a nové živiny pro vodní rostliny.

Rostlinný substrát – koupený, nebo vlastnoručně namíchaný

Ideální rostlinný substrát má být, pokud jde o živiny, co možná nejchudší. Vhodný je jíl, písek nebo směs těchto substrátů. Pozor ale na často vyslovované doporučení použít jílovitou zem, pocházející z nejhlubších částí výkopu. I tato půda má ve většině případů příliš mnoho živin.

Lepší je koupit hotový namíchaný půdní substrát pro vodní rostliny v odborném obchodě, nebo si ho vlastnoručně smíchat z písku a nehnojené rašeliny v poměru 1:1. Tento substrát se pak uloží ve vrstvě vysoké asi 5–10 cm přímo na osazené plošiny nebo se naplní do speciálních osazovacích košů.

Abyste substrát z plošinek nemohl splavovat do hlubší vody, měli byste hrany hrází zajistit řadami kamenů. Lepší je ovšem naplnit substrátem jen koše a okolní plochu pokrýt propraným štěrkem. Zabráňte tak nekontrolovanému bujení rostlin a především omezte zásobu živin ve svém jezírku na nejnutnější potřebnou míru.

Osazovací koše s děrovanými stěnami jsou k dostání v nejrůznějších velikostech. Aby použítý substrát nevyplaval, vložte se koš nejdrív vodopropustnou látkou (pytlovinou) nebo geotextilií (k dostání v odborných prodejnách). Potom se naplní zemínou a dobře zakořeněnými rostlinami. Shora se substrát pokryje vrstvou oblázků. Tím se upevní a zároveň se koš zatíží. Nakonec se odstraní přebytečná podkladová látka a koš se usadí na předem vyhlédnuté místo ve vodě.

Jeden tip na osazení jezírka s příkrými břehy: K pokrytí této oblasti můžete použít kokosovou rohož na svahy s vypracovanými sázečními kapsami. Tyto kapsy se naplní substrátem a do něj se zasadí rostliny.

Vysazování rostlin

1 Úprava děrovaného osazovacího koše: Nejprve se nádoba vloží pytlovinou, aby nemohl být substrát vyplaven.

2 Přebytečná tkanina se odstraní. Nyní mohou být do koše umístěny dobře zakořeněné vodní rostliny. Poté ho naplníme velmi chudým substrátem.

3 Koš s rostlinami se ponoří na předem vyhlédnuté místo. Při této technice sázení se kořeny rostliny nemohou v rybníce neomezeně rozrůstat.

4 Tady vidíme sázení kypřeje, který byl již předpěstován jako kontejnerovaná rostlina. Takové rostliny jsou dobře zakořeněné a bez obtíží se uchytily.